

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВИДАННЯ ПУБЛІКАЦІЙ У WIKI-СЕРЕДОВИЩІ»

Шифр та назва спеціальності	186 – Видавництво та поліграфія	Факультет / Інститут	Комп'ютерних наук та програмної інженерії
Назва освітньо-наукової програми	Інформаційні технології в медіаіндустрії	Кафедра	Системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій

ВИКЛАДАЧ

Азаренков Володимир Ілліч, azarnikov@gmail.com

Кандидат технічних наук, доцент кафедри системного аналізу та інформаційно-аналітичних технологій НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 35 років. Автор понад 50 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Теорія кольору», «Видавнича справа і технічне редагування», «Сучасні технології у видавничій справі та медіаіндустрії», «Технології растрівання», «Захист поліграфічної продукції»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	У програму курсу входить вивчення принципів устрою Вікіпедії, знайомство з вимогами, що пред'являються до статей, освоєння практичних навичок пошуку та оцінки джерел інформації, написання та оформлення тексту статей в Wiki-середовищі, вивчення особливостей застосування авторського права і вільних ліцензій.
Мета та цілі	Розвинути технічні навички роботи в Вікі-середовищі і поглибити знання про інноваційні технології в сучасних видавничих системах
Формат	Лекції, лабораторні роботи, консультації. Підсумковий контроль – іспит
Результати навчання	Професійна видавнича діяльність підготовлених фахівців в області підготовки, рецензування та розміщення матеріалів у Вікіпедії
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 32 год., лабораторні роботи – 16 год., самостійна робота – 72 год.
Пререквізити	Вступ до спеціальності. Видавнича справа і технічне редагування. Сучасні технології у видавничій справі та медіаіндустрії
Вимоги викладача	Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом, не запізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда по темі. Відпрацьовувати лабораторні роботи і практичні заняття при наявності допуску викладача. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни необхідна відвідуваність і регулярна підготовленість до занять. Без особистої присутності студента підсумковий контроль не проводиться

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Введення в Вікіпедію. Основні принципи. «5 стовпів» Вікіпедії	Лабораторна робота 1	Освоєння постановки завдання. Вибір теми. Пошук наукової літератури та оформлення посилань	Самостійна робота	Правила і поради. Застороги і заборони Вікіпедії
Лекція 2	Правила Вікіпедії. Зміст статей: «Чим не є Вікіпедія», «Нейтральна точка зору», «Неприпустимість оригінальних досліджень». Взаємодія учасників: «Консенсус», «Етична поведінка», «Неприпустимість війн правок»				
Лекція 3	Правила написання та оформлення статей у Вікіпедії. Верифікованість. Вимоги до джерел. Патрулювання і вивірка статей	Лабораторна робота 2	Освоєння Вікі-технологій: ідея, мова розмітки, вікі-движки. Особливості MediaWiki. Реєстрація та налаштування облікового запису в Вікіпедії. Перегляд і пошук правок в історії сторінок. Гаджети і призначені для користувача скрипти		Принципи етикету Вікіпедії. Умови участі в створенні Вікіпедії – вільної енциклопедії
Лекція 4	Основна концепція нейтральності. Походження політики: точка зору засновника Вікіпедії				
Лекція 5	Пристрій основного простору Вікіпедії: статті, категорії, шаблони, неоднозначності, інтервікі, портали, статті-списки	Лабораторна робота 3	Освоєння верстання. Редагування тексту, внутрішні та і зовнішні посилання, нові сторінки. Заголовки і рівні розділів. Таблиці, виноски, списки і цитати. Шаблони. Боти. Додаткові програми і тулсервер.		Вікіпедія:Пісочниця. Перенесення чернетки в основний простір статей
Лекція 6	Учасники Вікіпедії – хто і чому створює і редагує статті. Спільнота Вікіпедії: аноніми, учасники, тих, хто має додатковими правами, адміністратори, чек'юзери і бюрократи. Форуми та обговорення: огляд. Внутрішні вікіпроекти: тематичні та функціональні				
Лекція 7	Питання і відповіді (QA) в Вікіпедії. Мінімальні вимоги, попереджувальні позначки, патрулювання, рецензування, оцінювання. Хороші статті, вибрані статті, обрані списки і портали. Вандалізм і боротьба з ним	Лабораторна робота 4	Освоєння технологій. Структура статей. Створення преамбули статті. Механізм виносок. Оформлення джерел і зовнішніх посилань. Цитування та авторське право. Використання статей з інших розділів як джерела		Отримання процедур внутрішнього і зовнішнього рецензування
Лекція 8	Оцінка джерел. Ступені верифікованості – зв'язування з тематично близькими статтями				
Лекція 9	Вирішення конфліктів і прийняття рішень. Переговори, посередництво, втручання адміністраторів, Арбітражний комітет. Приклади конфліктних тем, розбір прикладів конфліктів	Лабораторна робота 5	Освоєння технології пошуку джерел і роботи з ними. Питання, пов'язані з авторитетністю. Маргінальні теорії і нейтральність джерел		Отримання статусу роботи
Лекція 10	Права та обов'язки користувачів та дописувачів				
Лекція 11	Стаття з погляду читацького сприйняття. Структура статті у Вікіпедії	Лабораторна робота 6	Освоєння правил використання джерел. Авторське право, переробка тексту, допустиме цитування. Допустимі і недопустимі узагальнення		Використання Wiki-середовища для організації дистанційної і заочної освіти
Лекція 12	ВікіСховище. Повернення до попередньої версії				
Лекція 13	Розробка і створення власної публікації в Wiki-середовищі	Лабораторна робота 7	Освоєння ілюстрування статей. Використання невірних зображень – ВП: КДІ. Завантаження ілюстрацій до Вікіпедії і на Вікісховища. Оформлення ліцензій. ВП: ДОБРО (процедура отримання дозволу на використання матеріалу під вільною ліцензією).		Можливості Wiki-середовища для побудови ітеративних курсів і тестів, контрольних робіт і екзменів
Лекція 14	Розробка і створення власної онлайн-енциклопедії				
Лекція 15	Створення сторінки у Вікіпедії про власний бізнес, свою компанію, власну організацію	Лабораторна робота 8	Освоєння технології створення статті: вибір теми, перевірка значущості, підбір основних джерел, назва, структура, наповнення, оформлення, категоризація		Практична робота в Вікіпедії
Лекція 16	Місце Вікіпедії в інформаційному просторі				

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

- Літнарів Р. М. Сучасні видавничі системи. Правила підготовки матеріалів Вікіпедії : Курс лекцій. Частина 2 / Р. М. Літнарів. – Рівне : МEGУ, 2012. – 173 с.
- Крижановский А. А. Работа в вики-среде : Учебное пособие / А. А. Крижановский. – Петрозаводск : ПГУ, 2015. – 122 с.
- Википедия изнутри : теория, методология, практика – Сколково, 2012. – Режим доступу : https://www.youtube.com/results?search_query=%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F+%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D0%B8%3A+%D1%82%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%8F%2C+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%B8%D1%8F%2C+%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0. – Дата звертання : 20.20.2020.
- Википедия : Справка — Википедия — свободная энциклопедия [Электронный ресурс] – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F:%D0%A1%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BA%D0%B0>. – Дата звертання : 20.20.2020.
- Википедия — свободная энциклопедия : Правила и указания [Электронный ресурс] – Режим доступу : https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F:%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0_%D0%B8_%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D1%8F. – Дата звертання : 20.20.2020.
- Википедия : Шпаргалка – Шпаргалка по Википедии [Электронный ресурс] – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F:%D0%A8%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B3%D0%B0%D0%BB%D0%BA%D0%B0>. – Дата звертання : 20.20.2020.

Додаткова

- Википедия : Алфавитный указатель – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D0%B8%D0%BA%D0%B8%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%8F:%D0%90%D0%BB%D1%84%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BD%D1%8B%D0%B9%D1%83%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%8C>. – Дата звертання : 20.20.2020.
- Портал : Обзор – Порталы Википедии – Режим доступу : <https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BB:%D0%9E%D0%B1%D0%B7%D0%BE%D1%80>. – Дата звертання : 20.20.2020.
- Портал : Избранное содержание Википедии – Режим доступу : https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BB:%D0%98%D0%B7%D0%B1%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B5_%D1%81%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%BD%D0%B8%D0%B5. – Дата звертання : 20.20.2020.
- Где можно создать свою Википедию : – Режим доступу : <https://unotices.com/page-answer.php?id=2334>. – Дата звертання : 20.20.2020.

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

«5 стовпів» Вікіпедії. Правила Вікіпедії. Чим не є Вікіпедія. Правила написання та оформлення статей у Вікіпедії. Верифікованість. Вимоги до джерел. Патрулювання і вивірка статей. Спільнота Вікіпедії. Питання і відповіді (QA) в Вікіпедії. Хороші статті, обрані списки і портали. Вандалізм і боротьба з ним. Вирішення конфліктів і прийняття рішень. ВікіСховище. Вікі-движки. Особливості MediaWiki. Редагування тексту, внутрішні та і зовнішні посилання, нові сторінки. Пошук джерел і роботи з ними. Питання, пов'язані з авторитетністю. Правила і поради. Застороги і заборони Вікіпедії. Принципи етикету Вікіпедії. Вікіпедія:Пісочниця. Отримання процедур внутрішнього і зовнішнього рецензування. Отримання статусу роботи. Використання Wiki-середовища для організації дистанційної і заочної освіти. Практична робота в Вікіпедії.

ПЕРЕЛІК ОБЛАДНАННЯ

Комп'ютерний клас для лабораторного практикуму, мультимедійна аудиторія для лекцій

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності студента	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX		
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- лабораторні роботи: 20% семестрової оцінки;
- самостійна робота: 20% семестрової оцінки;
- іспит: 60% семестрової оцінки

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників деканату

Силлабус за змістом повністю відповідає робочій програмі навчальної дисципліни